

Referat fra møte i Jordbrukets beredskapsforum

Dato	02.04.20
Tema	Koronaepidemien
Sted	Telefonkonferanse
Tilstede	Ola Stene (Felleskjøpet Rogaland Agder) Gunn Kristin Osaland (Mattilsynet) Inger Birkeland Slågedal (Norsk Landbruksrådgiving) Finn Aasheim (Agder Bondelag) Knut Erik Ulltveit (Agder Bondelag) Svetlana Nævisdal (Landbrukstjenester Sør) Jens Eide (Jens Eide AS) Kari Eiesland (Landbrukskontorene i Agder) Hildur Elisabeth Brøvik (Nortura) Kåre Blålid (Norsk Sau og Geit) Gunnar Bjørndal (Tyr) Mari Fristad (Tine) Tore Haugum (Fylkesmannen i Agder) Silje Lunden Gotehus (Fylkesmannen i Agder) Stein A. Ytterdahl (Fylkesmannen i Agder)

Statusrapport fra organisasjonene representert på møtet

Fylkesmannen i Agder, Landbruksavdelingen

www.fylkesmannen.no/agder/Landbruk-og-mat/

Det er ingen syke i avdelingen for øyeblikket. Alle jobber fra hjemmekontor og dette fungerer svært bra. Jordgruppa har normal drift og Landbruksdirektoratets fagsystemer fungerer. Skoggruppa har også normal drift. I går var det møte i kontaktutvalget for skogbruket i Agder og Vestfold og Telemark.

Jens Eide

www.slaktereide.no/

Jens Eide har hatt full drift hele tiden. Etterspørselen er stigene og selv om hotell- og restaurantbransjen ligger nede, har butikketterspørselen økt og salget er totalt større enn ved normal drift. Slaktingen går for fullt og det er ønskelig med større tilførsel. Distribusjonen går som normalt og det er tre biler på inntransport og fire biler som kjører varer ut kunder. Bedriften har gått over til to skift, som et beredskapstiltak. Det er to personer i karantene etter utenlandsopphold. Disse er klare igjen neste uke.

Nortura

www.nortura.no/

Norturas drift går som normalt. Ingen rådgivere er permittert og de som har mulighet jobber på hjemmekontor. Det er god innmelding av storfe og det blir slaktet i påskedagene. I Agder har salget totalt sett økt i denne perioden.

Det underskudd av ferskt storfekjøtt og Nortura ønsker mer innmeldt. Det ligger fortsatt noe storfekjøtt på reguleringslageret.

Norsk Sau og Geit (NSG)

<https://www.nsg.no/aust-agder/>

Det er lite slakting av lam og sau disse dager. NSG har hatt fokus på å hindre smitte og holde bonden frisk inn mot lamming.

Da karantene-reglene kom var sauenæringen i innspurten på klipping av sau og det ble en opphold i aktiviteten. Mange var bekymret for om dette kom til å bli gjennomført før lamming. NSG var i dialog med Mattilsynet og Folkehelseinstituttet og satte i verk smittevernregimet. Klippingen har nå blitt gjennomført i Agder.

NSG har disse temaene i fokus:

- Mange bønder har med seg hjelp i lamminga. Skulle bonden bli syk med mistanke om korona, må bøndene isolere seg og holde seg borte fra fjøset. Det er derfor viktig at det er avløsere tilgjengelig med kompetanse på sau og lamming.
- Hytteforbudet gjør det vanskelig å komme til stølene og andre overnattingsplasser som bøndene bruker i forarbeidet til å få dyr på fjellet. Det gis ikke dispensasjon til å overnatte på stølene.

Tine

medlem.tine.no/forside

Produksjonen går mer eller mindre som normalt. Det er mindre salg til storkjøkken og mer til husholdning. Rådgiverne sitter på hjemmekontor og utfører rådgiving over nett og per telefon. Noen få rådgivere er permittert, alle økonomirådgiverne er i full jobb.

Tyr

www.tyr.no/

Mange storfeprodusenter har jobb utenom og den økonomiske situasjonen kan bli utfordrende dersom de blir permittert. Bondelaget jobber med denne saken. Mange bønder er nå midt i kalvingen og situasjonen er normal for de fleste.

Tørkekrise gav store utfordringer for mange av disse bøndene og økonomisk sett er situasjonen sårbar. Mange er derfor avhengig av en god sesong.

Agder Bondelag

www.bondelaget.no/agder/

Jordbruksforhandlingene: Det er ikke noe grunnlagstall som budsjettnemnda i jordbruket kan bruke i år og det er derfor ikke mulig å lage noen ramme eller krav. Det vesentlige blir å få justert målprisene og disponere ledige midler fra i fjor (ca. 90 mill), fastsette ramme for budsjettmidler og foreta justeringer på enkeltordninger.

Det er ganske god tilgang på arbeidskraft nå, men situasjonen er litt mer usikkert når det gjelder innhøsting av bær i slutten av juni og videre utover. Det er relativt lite etterspørsel etter arbeidskraft gjennom [Norske Landbrukstjenester Sør](#) og [NAV](#).

Det har blitt enklere å få inn arbeidskraft i landet. Arbeidstakere fra EØS-området med arbeidsavtale i Norge skal komme inn. På Bondelagets nettsider er det nå lagt ut [tips som kan gjøre prosessen smidigere når utenlandske arbeidstakere skal inn i landet nå](#). Arbeidsgiver må kunne dokumentere at det ligger til rette for karantene. Inntil 13. april kan folk som reiser via Danmark bruke ferjen Hirtshals- Larvik til å komme inn i landet.

Bondelaget er invitert av Agder Fylkeskommune til å komme med innspill til hvordan fylkeskommunen kan bistå landbruket. Bondelaget har to ting på blokka:

1. Innkjøp av lokalmat
2. Økonomisk bidrag til opplæring til nye arbeidstakere i landbruket

[Norges Bondelags nettsider](#) oppdateres kontinuerlig vedrørende koronasituasjonen.

Landbrukskontorene i Agder (v/Kari Eiesland)

Alle som har mulighet til det jobber fra hjemmekontor. Teknisk sett fungerer det godt. Den største bekymringen er veterinærdekningen. Dette er en sårbar situasjon. Det er ønskelig å få på banen veterinærer som til vanlig ikke er med i veterinærvaktordningen.

Fylkesmannen i Agder er i dialog med de aktuelle kommunene og veterinærforeningen.

Felleskjøpet Rogaland Agder (FKRA)

www.fkra.no/

Det utføres smitteforebyggende tiltak i FKRA. Det er innført to skift på verkstedet i Kristiansand. De som har mulighet til det er på hjemmekontor. Bestillings- og leveringsrutiner går som vanlig, men det er gjort forebyggende tiltak på fabrikken. Det er god kontroll på innsatsmidler til våronna.

FKRA har mye råvarer på lager og det ser ikke ut til å bli problemer med tilgangen på dette med det første. Det er ikke noen endringer på kraftfôrprisen på det nåværende tidspunktet.

Mattilsynet (MT)

www.mattilsynet.no

Mattilsynet har redusert tilsynsaktiviteten til et minimum, men utfører samfunnskritiske oppgaver.

En digital løsning for birøktere som trenger å ta eksamen og kurs for egensertifisering er nå kommet. Sertifiseringsforedraget er nå tilgjengelig på [hjemmesidene til Norges Birøkterlag](#) og det jobbes med en løsning for å gjennomføre digital eksamen.

Det blir mulighet for utvidet eierinseminering. Søknad om tillatelse skal sendes til Mattilsynet og det må legges ved en skriftlig bekreftelse fra Geno eller Norsvin om at det ikke er annet tilgjengelig seminpersonell i det aktuelle området.

Mattilsynet oppfordrer til å følge med på: https://www.mattilsynet.no/Utbrudd_av_koronavirus/

Norsk Landbruksrådgiving (NLR)

www.nlr.no

I NLR Agder er det ingen sjuke eller i karantene. Alle som har mulighet til det har hjemmekontor. Det er blitt innført egne retningslinjer for gårdsbesøk utenomhus. Det gjennomføres ikke ordinære HMS-besøk med vernerunde og ingen kjører i samme bil. Mange henvendelser på telefon når det gjelder tidligpotet, frukt, grønnsaker og bær. Rådgivingen kan også utføres per telefon og med bilder. Det er startet opp to forsøksfeltene tidligpotet i Reddal.

Rådgiverne gjør alt de kan for å følge opp bøndene, så det på best mulig måte skal bli produsert mat i år også.

Landbrukstjenester Sør (NLT-S)

www.landbrukstjenester-sor.no

NLT-S får daglig henvendelse fra folk som ønsker å jobbe i landbruket, men har fått få henvendelser fra bønder som trenger hjelp. Noe av grunnen til det er at lønnsnivå for norske arbeidstakere er høyt. Det er inngått et samarbeid med NAV, som åpner for at asylsøkere kan jobbe med plukking av jordbær.

Etter [endringene i bortvisningsforskriften](#) kan faste sesongarbeidere fra EU-land komme inn i Norge. EU har sendt melding til sine medlemsland om at arbeidstakere ikke skal hindres i å reise mellom EU-land. UDI behandler ikke nye søknader fra tredjepartsland, men søknader som allerede er mottatt er behandlet. Dersom restriksjonene oppheves kan arbeidstakerne komme inn i landet. Det er lite sannsynlig at røktere fra Ukraina, som arbeider på fellesbeitene, kommer til Norge innen begynnelsen av mai.

NLT-S planlegger beredskap på telefon og mai også i påska.

Nytt infoskriv

Det er enighet om at det ikke er behov for nytt infoskriv før over påske.

Eventuelt

Det er et stort etterslep på grøfting i næringen og det er arbeidsledighet blant entreprenører. Bondelaget har spilt inn dette sentralt og tar det med videre til representantskapsmøtet i morgen.

Videre møtevirksomhet

Neste møte blir etter påske. Innkalling sendes til aktuelle medlemsorganisasjoner.

Ref.

Silje Lunden Gotehus
Fylkesmannen i Agder